

Seg maa straks sige, at jeg hører til dem, som egentlig gerne ville være med til, at vi kunne blive af med Hartkornskatten eller i alt Fald saa den betydelig indskrænket. Hvis det kunde ske paa en fornuftig Maade, og hvis jeg troede, at der var Mulighed for, at Mindretalsforlaget med Hensyn til den mellemkommunale Bæftatning kunde gennemføres, tror jeg ikke, at der var stor Fare ved, om Hartkornskatten blev, om ikke helt afstrevet, saa i alt Fald betydelig indskrænket, men efter det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem for Bræsto Amts 1ste Valgkreds, vilde jeg anse det for en forfærdelig Ulykke for Landbruget. Hvis vi skulde afstrie Hartkornskatten og samtidig nøjes med 2 pCt. af Indtægten deraf, saa vilde det være det samme som at sige til d'Her. Godsejere: Nu kunne I blive helt fri for Hartkornskatten, og hvis I rejse til Kjøbenhavn, saa komme I til at svare 3 pCt. Stat af Indtægten, hvoraf vi maaste saa Halvdelen. Det vilde være en alt for stor Fordel for dem, og de andre Erhverv i Kommunerne maatte betale det. Altsaa det ærede Medlems Forslag kan jeg paa ingen Maade gaa med til. Seg anser det for i høj Grad uretfærdigt. Naar det ærede Medlem siger, at han i og for sig hellere vilde have Sagen gennemført paa Grundlag af Mindretalsforlaget, men at da han anser det for uigenneførligt, kunde man begynde med 2 pCt. og siden lægge til, saa maa jeg sige — ja, undskyld, jeg kunde næsten have lyst til at bruge et slemt Udtryk eller en Sammenligning, som vi tit høre ovre i Jylland: Saadan snakke de Ræve for de Gæs. Thi hvis det ærede Medlem fik sit Forslag om Hartkornskattens Afstrivning gennemført, og vi samtidig maatte nøjes med 2 pCt. i hver Kommune, saa vilde det være længe, før vi komme op over disse 2 pCt. Jeg tror nok, at Landsstingets Godsejere ville sige: Lad os blot passe paa, at der ikke kommer mere, end der blev vedtaget sidst. Jeg vil heller ikke være med til Mindretalsforlaget, thi det er, som det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Wojten) siger, en Klods om Benet paa hele Lovforslaget, og dernæst anser jeg det heller ikke for saa nødvendigt, naar vi kunne saa en nogenlunde rimelig mellemkommunal Bæftatning vedtaget, at nedskrive Hartkornskatten, thi jeg tror, at saa ville Amtsraadet og Sogneraadene enes om at nedsette den inden for en passende Grænse. Det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds gjorde opmærksom paa over for, hvad der var talt om Ligningsmyndigheden, at i Amtsraadet ville netop det store og det lille Hartkorns Interesser blive saa nøje

afvejede imod hinanden, at Amtsraadet just vil være en udmærket Ligningsmyndighed. Jeg tror, at det samme kan siges med Hensyn til Hartkornskatten; jeg anser ikke Amtsraadet for nogen særlig uheldig Overmyndighed i dette Spørgsmaal, og jeg sætter det ikke saa højt, at Sogneraadene skulle have Lov til at afstrie Halvdelen. Det er vel nok et Fremskridt, men ikke af den Slags, som man skal sætte saa forfærdelig højt. Det kan være ganske godt, at man værger sig mod Spring i Udviklingen, og jeg tror, at paa dette Omraade har man ikke nogen Autoritet, der bedre kan dømme, end netop Amtsraadet.

Med Hensyn til det tredje Hovedspørgsmaal, som er bragt frem af det ærede Medlem fra Grenaa (W. Dinesen), kan jeg egentlig gøre de samme Betragtninger gældende, som ved Spørgsmaalet om Hartkornsafgiften, kun i omvendt Orden. Det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds sagde, at hvis Hartkornet var en slet Maalestof for Statteevnen, saa vilde Bygningsafgiften være en endnu slettere. Det er jeg fuldstændig enig i, men der er en Ting endnu, som her kommer i Betragtning, at naar vi overhovedet finde os i Hartkornskatten, saa er det, fordi den en Gang har vundet Hævd, fordi vi en Gang have den, og man saa kan sige, at den, der har købt en Ejendom, har vidst i Forvejen, at han købte Ejendommen med den Byrde, men det er ikke Tilfældet med Bygningsafgiften. Seg forstod det ærede Medlem fra Grenaa saaledes, at Forsvaret for hans Forslag løb saaledes: Landhvoerne ere uretfærdigt bestattede, hvorfor skulle saa ikke ogsaa de andre bestattes uretfærdigt? Men det tror jeg er lidt haartrukket. Jeg tror ikke, at dette Spørgsmaal om Bygningsafgiften behøver at diskuteres videre; jeg antager, at det er saa omtrent dødfødt. Det ærede Medlem fra Grenaa sagde i sin Motiverting af Grunden til, at han havde taget det Spørgsmaal frem, var egentlig den, at det stod i en Lov af 1802 om Afgift af faste Ejendomme til Staten. Jeg vil nu ikke stole mestere, som det blev sagt forleden af et Medlem, men jeg vil blot tillade mig den Bemærkning, at jeg tror ikke, at det var til Skade, om man kom bort fra dette, at fordi man en Gang for hundrede Aar siden har vedtaget noget, skal man tage det op igen. Jeg vil sige til det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) det samme, som det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Wojten) sagde, at der i og for sig ingen Grund er til at holde paa en Ting, fordi man har